

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ДЕМОГРАФІЇ ТА ДОСЛІДЖЕНЬ ЯКОСТІ ЖИТТЯ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ПТУХИ НАН УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директорка Інституту
демографії та досліджень якості
життя імені Михайла Птухи
НАН України,
академік НАН України
Елла ЛІБАНОВА

ПРОГРАМА

**додакового вступного іспиту
для вступників на навчання до аспірантури для здобуття ступеня
доктора філософії (PhD) за спеціальністю
С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (С1.01 Економіка)**

СХВАЛЕНО

Приймальною комісією
Інституту демографії та
досліджень якості життя імені
Михайла Птухи НАН України,
протокол № 2-26
від 22 квітня 2026 р.

КИЇВ - 2026

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Складання додаткового вступного іспиту передбачено Правилами прийому до аспірантури та докторантури Інституту демографії та проблем якості життя НАН України у 2026 році для абітурієнтів, які вступають на навчання до аспірантури на здобуття ступеня доктора філософії (PhD) зі спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (С1.01 Економіка), але мають диплом магістра (спеціаліста) за іншою спеціальністю або в іншій галузі знань.

Метою додаткового іспиту є перевірка рівня засвоєння вступниками основних теоретичних та прикладних аспектів економічної науки, виявлення їхньої здатності самостійно формулювати та вирішувати професійні завдання за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (С1.01 Економіка). Іспит дає можливість визначити рівень знань абітурієнтів з фундаментальних економічних дисциплін (економічна теорія, макроекономіка, мікроекономіка, економічне зростання та розвиток, світова економіка та міжнародні економічні відносини) та оцінити їхню готовність до засвоєння програми підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів вищої кваліфікації.

Додатковий іспит проводиться в усній формі. Успішне складання іспиту є необхідною умовою для подальшого проходження вступного випробування з фаху.

Кількість білетів - 20.

Екзаменаційний білет складається з трьох теоретичних питань.

Зразок білету:

1. Питання з розділу 1.
2. Питання з розділів 2-3.
3. Питання з розділів 4-5.

II. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Розділ 1. Теоретико-методологічні основи економічної науки

Предмет, метод і функції економічної науки

Предмет економічної науки. Виробництво, розподіл, обмін і споживання як ключові аспекти економічного аналізу. Основні економічні суб'єкти та їхні функції. Взаємозв'язок економічної науки з іншими суспільними науками.

Методи економічної науки. Загальнонаукові методи дослідження: аналіз, синтез, індукція, дедукція, абстрагування, історичний і логічний підходи. Специфічні методи економічного аналізу: граничний аналіз, економіко-математичне моделювання, статистичні методи, економетрія, порівняльний аналіз, метод сценарного прогнозування.

Функції економічної науки. Теоретико-пізнавальна, методологічна, практична, прогностична, освітня.

Економічні закони та категорії, їх класифікація

Економічні закони: сутність, значення, роль у регулюванні економічних процесів. Класифікація економічних законів: загальні економічні закони (закон зростання продуктивності праці, закон обмеженості ресурсів), закони певних економічних формацій (закон вартості, закон додаткової вартості), специфічні економічні закони (закон еластичності попиту, закон граничної корисності).

Економічні категорії: основні поняття, що відображають економічні явища та процеси (товар, ринок, ціна, попит, пропозиція, конкуренція, витрати, прибуток, капітал, інвестиції, економічний цикл).

Основні концепції економічної теорії

Класична економічна теорія. Теорія трудової вартості. Принципи економічного лібералізму. А. Сміт, Д. Рікардо, Ж.-Б. Сей.

Кейнсіанська економічна теорія. Теорія ефективного попиту. Державне регулювання економіки. Макроекономічна рівновага. Дж. М. Кейнс.

Монетаристська концепція. Принципи грошово-кредитного регулювання. Роль грошової маси у забезпеченні макроекономічної стабільності. Критика активної економічної політики. М. Фрідман.

Інституціональна економічна теорія. Вплив соціальних, правових і політичних інститутів на економічні процеси. Новий інституціоналізм: трансакційні витрати, теорія прав власності, контрактна теорія. Т. Веблен, Д. Норт, Р. Коуз.

Сучасні тенденції суспільно-економічного розвитку: гуманізації, соціалізації, екологізації, інтелектуалізації, інформатизації, глобалізації тощо. Розвиток без зростання, ідеї циклової економіки, екологічної економіки, зеленої та людиноцентричної економіки,

Ринок як економічна система: структура, функції та механізм взаємодії

Сутність ринку та його роль в економічній системі. Основні ринкові суб'єкти та їх взаємодія.

Структура ринку. Види ринків за об'єктами обміну (ринок товарів і послуг, фінансовий ринок, ринок праці, ринок капіталу), за рівнем конкуренції (досконала конкуренція, монополія, олігополія, монополістична конкуренція), за

територіальною ознакою (місцевий, національний, міжнародний).

Функції ринку. Посередницька, інформаційна, стимулююча, розподільча, регулююча.

Механізм взаємодії в ринковій системі. Закон попиту та пропозиції. Формування рівноважної ціни. Вплив зовнішніх факторів на функціонування ринку. Державне регулювання ринкових процесів: податкова, бюджетна, монетарна політика, антимонопольне законодавство.

Розділ 2. Мікроекономічний аналіз

Попит, пропозиція та ринкова рівновага

Попит: визначення, детермінанти, закон попиту. Функція попиту. Нецінові фактори, що впливають на попит.

Пропозиція: сутність, закон пропозиції. Функція пропозиції. Вплив витрат виробництва та технологічного прогресу на пропозицію.

Ринкова рівновага: механізм встановлення рівноважної ціни та рівноважного обсягу виробництва. Надлишок та дефіцит на ринку. Вплив державного регулювання (податки, субсидії, встановлення мінімальних та максимальних цін) на ринкову рівновагу.

Еластичність попиту та пропозиції

Поняття еластичності та її значення для економічного аналізу.

Еластичність попиту за ціною: коефіцієнт еластичності, види еластичності (еластичний, нееластичний, одиничний попит). Фактори, що впливають на еластичність попиту. Вплив еластичності попиту на виручку фірми.

Перехресна еластичність попиту: взаємозв'язок між товарами-субститутами та комплементарними товарами.

Еластичність попиту за доходом: нормальні та нижчі товари.

Еластичність пропозиції за ціною: поняття, методи розрахунку, чинники, що впливають на еластичність пропозиції.

Теорія виробництва та витрат

Функція виробництва. Вхідні фактори виробництва: праця, капітал, земля, підприємницькі здібності. Короткостроковий та довгостроковий періоди виробництва. Закон спадної граничної продуктивності.

Види витрат: постійні, змінні, загальні, середні та граничні витрати. Витрати у короткостроковому та довгостроковому періодах. Мінімізація витрат та вибір оптимального обсягу виробництва.

Економічні та бухгалтерські витрати. Нормальний та економічний прибуток. Закон зростаючої віддачі від масштабу.

Ринкові структури: досконала конкуренція, монополія, олігополія, монополістична конкуренція

Критерії класифікації ринкових структур.

Досконала конкуренція: умови існування, характеристики, особливості прийняття рішень фірмою, рівновага у короткостроковому та довгостроковому періодах.

Монополія: визначення, джерела монопольної влади, природна монополія. Максимізація прибутку монополістом. Державне регулювання монополій

(антимонопольне законодавство, регулювання цін).

Олігополія: ознаки, моделі поведінки олігополістичних ринків (модель Курно, модель Бертрана, модель Стакельберга). Взаємозалежність фірм в умовах олігополії. Ефект картелізації.

Монополістична конкуренція: особливості, ринкова рівновага, довгострокові наслідки. Роль диференціації продукції та нецінової конкуренції.

Поведінка споживача: корисність, бюджетні обмеження та рівновага споживача

Теорія споживчої поведінки. Корисність: сукупна та гранична корисність, закон спадної граничної корисності. Кардиналістський і ординалістський підходи до аналізу поведінки споживача.

Бюджетні обмеження: бюджетна лінія, зміни доходу та цін і їхній вплив на вибір споживача.

Рівновага споживача: правило максимізації корисності, криві байдужості та їхні властивості, рівновага споживача на основі кривих байдужості та бюджетної лінії. Ефекти заміщення та доходу.

Розділ 3. Макроекономічний аналіз

Основні макроекономічні показники: ВВП, рівень зайнятості та безробіття, інфляція

Макроекономічні показники як інструмент аналізу національної економіки.

Валовий внутрішній продукт (ВВП): визначення, методи обчислення (виробничий, розподільчий, витратний), номінальний та реальний ВВП, ВВП на душу населення. Обмеження ВВП як показника добробуту. Альтернативні показники економічного розвитку.

Валовий національний дохід (ВНД): відмінності між ВВП та ВНД, значення для оцінки економічного стану країни.

Ринок праці та зайнятість: рівень зайнятості, природний рівень безробіття. Види безробіття (фрикційне, структурне, циклічне). Причини та наслідки безробіття. Оцінка рівня безробіття за методикою МОП. Закон Оукена.

Інфляція: сутність, види інфляції (повзуча, галопуюча, гіперінфляція, очікувана та неочікувана інфляція), методи вимірювання (індекс споживчих цін, дефлятор ВВП). Наслідки інфляції для економіки. Антиінфляційна політика.

Сукупний попит і сукупна пропозиція

Сукупний попит: визначення, складові. Чинники, що впливають на сукупний попит.

Сукупна пропозиція: короткострокова та довгострокова криві сукупної пропозиції. Вплив цінових та нецінових факторів на сукупну пропозицію.

Рівновага на макроекономічному рівні: встановлення рівноважного рівня виробництва та цін. Вплив зовнішніх та внутрішніх шоків на ринок товарів і послуг.

Грошово-кредитна та фіскальна політика держави

Роль держави в регулюванні макроекономічних процесів.

Грошово-кредитна політика: сутність, цілі (контроль інфляції, сприяння економічному зростанню, забезпечення стабільності фінансової системи). Інструменти монетарної політики: облікова ставка, операції на відкритому ринку,

нормативи резервування. Типи грошово-кредитної політики: стимулююча та стримуюча.

Фіскальна політика: визначення, основні цілі (регулювання економічної активності, стабілізація економіки, перерозподіл доходів). Основні інструменти (державні витрати, податки, трансферти). Види фіскальної політики: дискреційна та автоматична (вбудовані стабілізатори). Дефіцит державного бюджету та державний борг: наслідки та механізми регулювання.

Макроекономічна рівновага та. циклічність економічного розвитку

Макроекономічна рівновага: класичний та кейнсіанський підходи до аналізу макроекономічної рівноваги. Взаємодія ринків ресурсів, товарів, грошей та цінних паперів.

Економічні цикли: поняття економічного циклу, його фази (піднесення, пік, спад, дно). Причини циклічних коливань. Теорії економічних циклів. Довгі хвилі Кондратьєва. Вплив циклічності на економічну політику держави.

Структурні та кон'юнктурні фактори економічного розвитку. Антикризові заходи держави.

Розділ 4. Економічне зростання та розвиток

Теорії економічного зростання

Поняття економічного зростання. Вимірювання економічного зростання: темпи зростання ВВП, ВНД, продуктивність праці. Відмінності між екстенсивним та інтенсивним зростанням.

Основні теорії економічного зростання:

- Класичні теорії (А. Сміт, Д. Рікардо, Т. Мальтус): роль капіталу, праці та землі у формуванні економічного зростання.
- Неокласичні моделі (Р. Солоу, Дж. Свон): модель Солоу, рівноважний рівень капіталоозброєності, концепція «золотої норми» нагромадження.
- Кейнсіанський підхід (Харрод - Домар): значення інвестицій та заощаджень для стабільного зростання.
- Ендогенні моделі економічного зростання (П. Ромер, Р. Лукас): роль технологічного прогресу, людського капіталу, інновацій.

Фактори економічного розвитку

Основні фактори економічного розвитку:

- Природні ресурси - їх наявність, якість, доступність, екологічні обмеження.
- Людський капітал - рівень освіти, професійної підготовки, здоров'я населення.
- Технологічний прогрес - рівень науково-технічного розвитку, швидкість впровадження інновацій.
- Інституційні фактори - ефективність правової системи, рівень корупції, ступінь захисту прав власності.
- Фінансовий сектор - доступ до фінансування, роль банківської системи та ринків капіталу.
- Рівень урбанізації - вплив міграції та агломераційних ефектів на економічний розвиток.

Інновації та їх роль у сучасній економіці

Поняття інновацій та їхній вплив на економічну динаміку. Типологія інновацій: продуктова, процесна, маркетингова, організаційна.

Теорія інновацій Й. Шумпетера: роль підприємництва та «креативного руйнування» в економічному розвитку. Взаємозв'язок між НДДКР та конкурентоспроможністю. Дифузія інновацій у сучасній економіці.

Державна політика підтримки інноваційного розвитку: роль податкових стимулів, державного фінансування науки та досліджень, розвиток національних інноваційних систем.

Розвиток технологій, цифрова економіка, вплив на продуктивність.

Цифровізація економіки. Вплив цифрових технологій на економічний розвиток. Використання штучного інтелекту, блокчейну, фінтех-рішень у виробничих і фінансових процесах. Віртуальна економіка, платформи цифрової торгівлі, автоматизація та ринок праці.

Економічна нерівність у цифрову епоху. Вплив технологічних змін на розподіл доходів. Концентрація капіталу у технологічних компаніях. Нові виклики регулювання цифрових монополій. Проблеми сталого розвитку та глобалізація економіки. Взаємозв'язок між економічним зростанням та екологічними викликами.

Зелена економіка та кліматичні зміни. Перехід до низьковуглецевої економіки. Вплив вуглецевого податку на економічне зростання. Міжнародні ініціативи у сфері кліматичного фінансування.

Концепція ЕБС (екологічне, соціальне та корпоративне управління). Вплив екологічних та соціальних стандартів на стратегії компаній та державну політику.

Проблеми сталого розвитку та глобалізація економіки

Сталий розвиток: концепція та основні принципи. Баланс між економічним зростанням, соціальною стабільністю та екологічною безпекою. Цілі сталого розвитку ООН.

Екологічні обмеження економічного зростання: проблема виснаження природних ресурсів, зміни клімату, необхідність переходу до «зеленої економіки».

Глобалізація економіки: сутність та основні прояви. Вплив глобалізації на економічне зростання, зайнятість, розподіл доходів. Роль транснаціональних корпорацій та міжнародних фінансових інститутів у глобальній економіці.

Світові економічні тенденції: цифровізація, регіоналізація, роль міжнародної торгівлі та глобальних фінансових потоків у розвитку національних економік.

Розділ 5. Світова економіка та міжнародні економічні відносини

Основні теорії міжнародної торгівлі

Міжнародна торгівля як рушійна сила економічного розвитку.

Класичні теорії міжнародної торгівлі:

- Теорія абсолютних переваг (А. Сміт) - спеціалізація країн на виробництві товарів, у яких вони мають абсолютну перевагу за витратами виробництва.

- Теорія порівняльних переваг (Д. Рікардо) - значення відносних витрат виробництва у міжнародному поділі праці.

Неокласичні моделі міжнародної торгівлі:

- Теорема Хекшера-Оліна - вплив факторної забезпеченості країни на її спеціалізацію у міжнародній торгівлі.

- Теорема Самуельсона - Столпера - взаємозв'язок між міжнародною торгівлею та доходами факторів виробництва.

- Парадокс Леонтьєва - емпірична перевірка теорії Хекшера-Оліна та проблеми її застосування.

Сучасні концепції міжнародної торгівлі:

- Модель монополістичної конкуренції (Кругман, Хелпман) - роль диференціації товарів та економії на масштабі у міжнародній торгівлі.

- Гравітаційна модель торгівлі - залежність обсягів торгівлі від економічного розміру та відстані між країнами.

- Концепція глобальних ланцюгів доданої вартості - зростання ролі міжнародної кооперації у виробничих процесах.

Світова валютна система та міжнародний рух капіталу

Світова валютна система: сутність, етапи еволюції. Основні валютні режими: фіксований, плаваючий, керовано плаваючий курс. Валютні союзи та їх вплив на національні економіки.

Ринок міжнародних фінансів: роль іноземних інвестицій, міжнародних фінансових інститутів, фондових бірж у глобальній економіці.

Форми міжнародного руху капіталу:

- Прямі іноземні інвестиції (ПІІ) - значення для приймаючих і країн-інвесторів, стратегічні мотиви транснаціональних корпорацій.

- Портфельні інвестиції - роль міжнародного ринку цінних паперів.

- Кредити та позики - діяльність міжнародних фінансових організацій та їх вплив на економіку країн.

Міжнародні фінансові кризи: основні причини, механізми розповсюдження, роль регуляторів у їх подоланні.

Глобалізаційні процеси та їх вплив на економічний розвиток

Сутність економічної глобалізації: інтеграція фінансових, товарних і трудових ринків, розвиток міжнародної торгівлі та виробничої кооперації.

Позитивні ефекти глобалізації:

- Зростання обсягів міжнародної торгівлі та руху капіталу.

- Поширення інновацій та технологічного прогресу.

- Оптимізація розподілу ресурсів у світовій економіці.

Негативні наслідки глобалізації:

- Зростання нерівності у доходах між країнами.

- Дестабілізація фінансових ринків унаслідок глобальних криз.

- Екологічні ризики та втрата національного економічного суверенітету.

Регіональна економічна інтеграція: рівні інтеграції (зона вільної торгівлі, митний союз, спільний ринок, економічний і валютний союз). Приклади інтеграційних об'єднань (ЄС, NAFTA, ASEAN, MERCOSUR).

Глобальна економічна нерівність. Диспропорції в економічному розвитку між розвиненими країнами та країнами, що розвиваються. Вплив міжнародної торгівлі на рівень добробуту.

Роль великих технологічних корпорацій у глобальній економіці. Формування глобальних цифрових платформ, вплив Big Tech на економічну конкуренцію та фінансові потоки.

Глобалізаційні процеси та їх вплив на економічний розвиток. Економічна інтеграція, регіональні економічні союзи, глобальні фінансові ризики. Роль міжнародних економічних організацій. МВФ, Світовий банк, СОТ, регіональні фінансові установи.

Роль міжнародних економічних організацій

Основні міжнародні економічні організації та їх функції:

- Міжнародний валютний фонд (МВФ) - стабілізація валютних курсів, кредитування країн із проблемами платіжного балансу.
- Світовий банк (СБ) - підтримка економічного розвитку та боротьба з бідністю через фінансування інфраструктурних проєктів.
- Світова організація торгівлі (СОТ) - регулювання міжнародної торгівлі, вирішення торговельних спорів, усунення торговельних бар'єрів.
- Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) - аналіз економічних політик розвинених країн та сприяння економічному співробітництву.

Роль ООН, регіональних економічних організацій (Європейська комісія, Європейський центральний банк, Африканський банк розвитку) у регулюванні глобальних економічних процесів.

III. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ватаманюк З. Вступ до економічної теорії. Підручник. - К. : Ліра-К, 2018.-504 с.
2. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства. Навч. посіб. - К.: Центр навчальної літератури, 2019. - 488 с.
3. Григорчук П.М. Багатомірне економіко-статистичне моделювання. Навч. посіб. - К. : Ліра-К, 2018. - 216 с.
4. Економіка підприємства: підручник: у 3 ч. / А.А. Мазаракі, Г.В. Блакита, Г.В. Ситник та ін.; за ред. А.А. Мазаракі. - Київ: Держ. торг.-екон. ун-т, 2023. – 1260 с.
5. Економічна статистика: навчальний посібник / В.М. Соболев, Т.Г. Чала, О.С. Корепанов та ін.; за ред. В.М. Соболева. - Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017. -388 с.
6. Економічна теорія: підручник: у 2 ч. 4.1. Мікроекономіка / В.Д. Лагутін, Ю.М. Уманців, К.М. Ніколаєць та ін. За ред. В.Д. Лагутіна. - 2-е вид., доопр., перероб. - Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. - 396 с.
7. Економічна теорія: підручник: у 2 ч. 4.2. Макроекономіка / В.Д. Лагутін, Ю.М. Уманців, К.М. Ніколаєць та ін. За ред. В.Д. Лагутіна. - 2-е вид., доопр., перероб. - Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. - 328 с.
8. Захарченко В.І. Економіка підприємства. Навч. посіб. - К. : Ліра-К, 2017. - 300 с.
9. Ковтун О.І. Державне регулювання економіки. Навч. посіб. - К. : Ліра-К, 2017. - 432 с.
10. Козак Ю.Г., Мацкул В.М. Математичні методи та моделі для магістрів з економіки. Практичні застосування. - 2-ге вид. - К.: Центр навчальної літератури, 2019-254 с.
11. Конкурентні переваги промислового сектора економіки України: регіональний вимір: монографія; ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», наук, редактор д.е.н., проф. С.О. Іщук. - Львів, 2018. -246 с.
12. Концептуально-методологічні трансформації економічної теорії ХХІ століття: монографія / А.А. Мазаракі та ін. за ред. А.А. Мазаракі. - Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. - 344 с.
13. Кулішов В.В. Глобальна економіка. Навч. посіб. - К. : Ліра-К, 2018. – 208 с.
14. Лібанова Е. М., Черенько Л. М., Полякова С. В., Шишкін В. С., Реут А. Г., Когатько Ю. Л., Заяць В. С., Клименко Ю. А., Черніченко В. В., Васильєв О. А., Крикун О. І. Бідність та нерівність в Україні під впливом СОУГО-19: підходи до оцінювання (2-ге вид., доповнене та оновлене). - К.: Інститут демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України, 2024. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: idss.org.ua.
15. Матковський С. Бізнес-статистика. Навч. посіб. - К. : Ліра-К, 2016. – 280 с.
16. Міжнародні економічні відносини: підручник / за наук. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник та ін. - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. - 612 с.
17. Нова модель розвитку регіонів України в умовах глобалізації світової транспортної системи: [монографія] / С.В. Іванов - Дніпро: Вид-во Герда, 2018. – 263 с.

18. Нова регіональна політика для нової України: Аналітична доповідь. - К., Інститут суспільно-економічних досліджень, 2017. - 76 с.
19. Новіков В. М., Карягін Ю. О., Гвелесіані А. Г. Динаміка, структура та проблеми інвестування в соціальну інфраструктуру. - К.: Інститут демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України, 2021. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: idss.org.ua.
20. Попов І.І. Статистика. Практикум. - К.: КНТЕУ, 2016 - 160 с.
21. Саріогло В. Г. Прикладна інформаційна економіка: соціально-економічний аспект. - К.: Інститут демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України, 2024. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: idss.org.ua.
22. Територіальний розвиток та регіональна політика в Україні / НАН України. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України»; наук, редактор В.С. Кравців; наук, координатор С.Л. Шульц. - Львів, 2018.- 157 с.
23. Уманців Ю.М., Сонько Ю.А., Лазебна І.В. Макроекономічний аналіз: навч. посіб. - Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. - 424 с.
24. Цілі сталого розвитку для України: регіональний вимір: аналітична доповідь. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України». - Львів, 2018. - 90 с.
25. Якобчук В.П. Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. - Київ: «Центр учбової літератури», 2017. - 476 с.
26. Яркіна Н.М. Економіка підприємства. Вид. 2-ге перероб. і доп. - К.: Ліра-К, 2017.-596 с.
27. Albright S.C., Winston W., Zappe C. Data Analysis and Decision Making. - Boston : Cengage Learning, 2016. - 948 p.
28. Anderson D.R., Sweeney D.J. and Williams T.A. Essentials of Modern Business Statistics with Microsoft Excel. - Cengage Learning, 2015. - 784 p.
29. Butko M., Popelo O. Competitiveness of Ukraine's regions in eurointegrated conditions: monograph. - Mauritius: LAMBERT Academic Publishing, 2018. - 383 p.
30. Coyle D. Markets, State, and People: Economics for Public Policy. - Princeton University Press, 2020. - 280 p.
31. Deaton A. The Analysis of Household Surveys: a Microeconometric Approach to Development Policy. - IBRD, World Bank, 2018. - 497 p.
32. Greene J E. Macroeconomic Analysis and Policy: A Systematic Approach. - World Scientific, 2017. - 244 p.
33. Kam Yu Mathematical Economics: Prelude to the Neoclassical Model. - Berlin: Springer, 2019. - 214 p.
34. Krugman P.R., Wells R. Economics. - Worth Publishers, 2021. - 1104 p.
35. Niepelt D. Macroeconomic Analysis. - MIT Press, 2019. - 320 p.
36. Robertson B. Corporate Financial Analysis: Simple Methods and Strategies to Financial Analysis Mastering. - 2020. - 176 p.
37. Thaler R.H. Misbehaving: The Making of Behavioral Economies. - W.W.Norton & Company, 2015. - 415 p.

V. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Результати додаткового вступного випробування за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (С1.01 Економіка) оцінюються за системою зараховано/не зараховано.

Шкала оцінювання результатів складання додаткового іспиту:

200-бальна шкала	Шкала оцінювання	Оцінка за національною шкалою та шкалою інституту
130 - 200	зараховано	Допущено до складання вступних іспитів зі спеціальності
1-129	не зараховано	Не допущено до складання вступних іспитів зі спеціальності

Основні критерії оцінювання завдань екзаменаційного білету:

- вміння виділяти та обґрунтовувати істотні положення;
- точність та конкретність відповіді на поставлене питання;

Кількість балів	Критерії оцінювання
180 – 200	Абітурієнт надав правильні та повні відповіді на всі екзаменаційні питання, виявив розуміння їхньої суті та змісту, а також високий рівень теоретичних знань і практичних умінь з фахових дисциплін. Відповіді абітурієнта засвідчують здатність до аналізу й інтерпретації засвоєного матеріалу, належний рівень володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.
150 – 179	Абітурієнт надав правильні та повні відповіді не менше ніж на два екзаменаційні питання або правильно, але недостатньо повно, відповів на всі 3 питання. Відповіді абітурієнта засвідчують у цілому високий рівень засвоєння програмного матеріалу, здатність до його аналізу та інтерпретації, належне володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.
130 – 149	Абітурієнт надав правильну та повну відповідь не менше ніж на одне екзаменаційні питання. Відповіді абітурієнта засвідчують задовільний рівень засвоєння програмного матеріалу і здатності до його засвоєння та інтерпретації, а також достатнє володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.
0 – 129	Абітурієнт не надав правильної та повної відповіді на жодне екзаменаційне питання. Відповіді абітурієнта засвідчують незадовільний рівень засвоєння програмного матеріалу і здатності до його засвоєння та інтерпретації, недостатнє володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення. У випадку, якщо екзаменаційна оцінка становить 0-49 балів, абітурієнт вибуває з конкурсного відбору на спеціальність С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (С1.01 Економіка).